

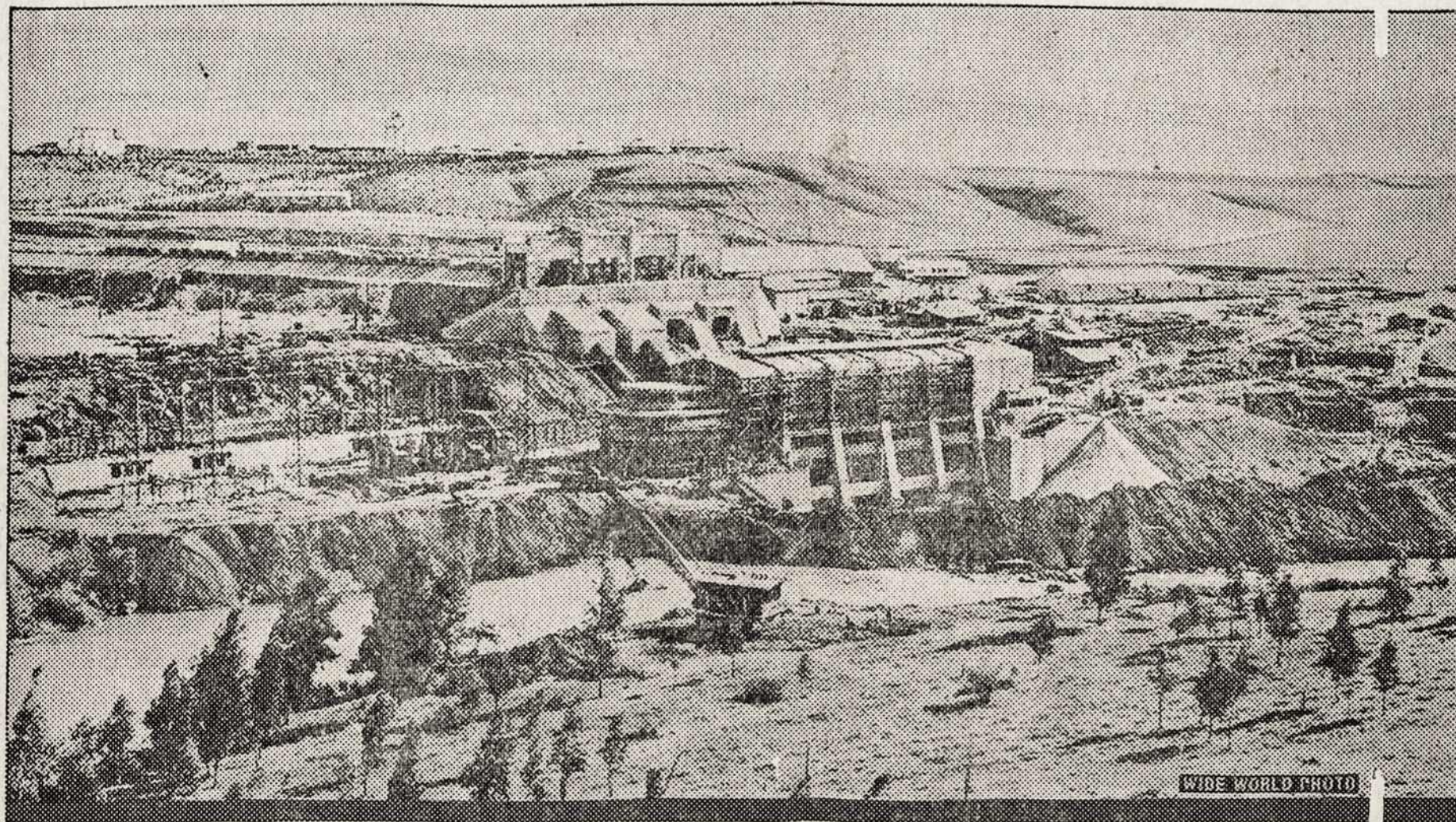
A. Neviera

948 E. Broadway

Boston Mass.

Vytis

(The Knight)

NAUJAI STATOMA JORDANO UPĖS ELEKTROS STOTIS.

Vasario-February 15, 1931, Nr. 3 (305)

LIETUVOS VYČIŲ ORGANAS

SIMPATIŠKAS, MANDAGUS,
GERESNIS IR PIGESNIS
UŽ KITŲ PATARNAVIMAS

EUDEIKIS PAGRABŲ VEDĖJAI

Didysis Ofisas:

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. Yards 1741 ir 1742

Skyrius: 4447 South Fairfield Avenue

Skyrius: 1410 South 49th Court, Cicero
Tel. Boulevard 3201

Skyrius: 3201 Auburn Avenue
Tel. Cicero 3794

DAHLIAS AND GLADIOLUS

20 Large Blooming Gladiolus bulbs good varieties. Mixed double Dahlias, good colors \$100 Postpaid.

S. E. KUPSHUN,
29 Fairmount Street,
NASHUA, N. H.

When you think of installing first class plumbing
JOHN KLEKER PLUMBING CO.

1707 West 47th Street Phone Yards 5353

BRANCH OFFICE

5330 Archer Avenue Phone Lafayette 6531
CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 1401

DR. V. A. SIMKUS

Physician and Surgeon

Hours: 2 to 4 and 7 to 9 p.m.
Sundays 10 to 12 a.m.

3343 SO. HALSTED STREET

Res. 6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930

DR. M. T. STRIKOL

Gydytojas ir Chirurgas

Office: 2423 West Marquette Road
Hours: 2 to 4 p.m. Tel. Prospect 1930
Office: 4601 South Ashland Avenue
Hours: 6 to 8 p.m. Boulevard 7820

Office Phone Canal 0257

Residence: 6600 S. ARTESIAN AVE.
Phone Prospect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS PHYSICIAN & SURGEON

1821 S. Halsted St., Chicago

Tel. Lafayette 5820

DR. J. A. PAUKŠTYS DENTISTAS—X-RAY

4193 Archer Avenue

Telephone Hemlock 0066

Dr. B. J. Rooth

X-RAY

LIETUVIS DENTISTAS

7054 So. Western Avenue

DR. S. BIEŽIS

Physician & Surgeon

Office: 2201 WEST 22nd STREET
Cor. S. Leavitt St. Phone Canal 6222

Residence: 6640 So. Maplewood Avenue
Phone Republic 7868—By Appointment
Hours: 1-3, 7-8 P.M., Sun. 10-12 Noon

Phone Canal 6222

DR. G. I. BLOZIS DENTIST

Hours: 9 to 12 a.m. and 1 to 9 p.m.
Sunday by appointment only

2201 W. 22nd & So. Leavitt Sts.
Res. Tel. Hemlock 5949

Garsinkitės "VYTYJ"

Pasidaryk Barikadas Prieš

SLOGAS

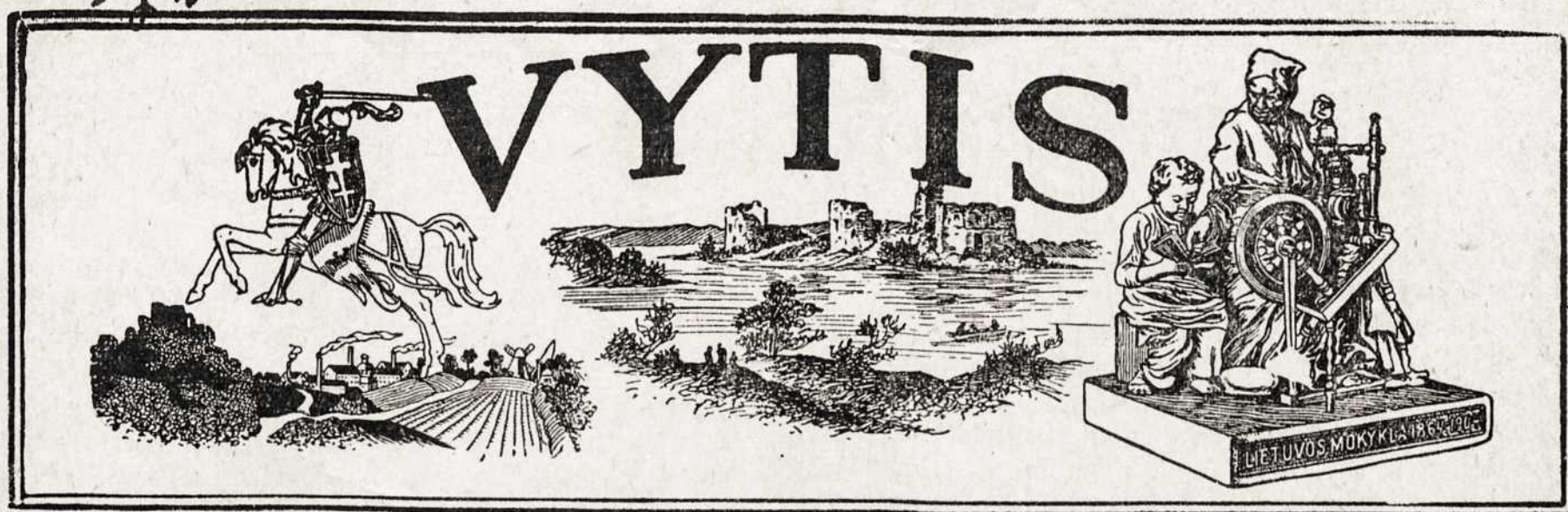
"Chicago, sausio 12, 1931. — Trinerio Kartusis Vynas yra mano mylimas žiemos vaistas. Nuo to laiko, kaip aš pradėjau jį vartoti, mane daugiau nekankina slogos. Mano sistema yra užgrudinta prieš tai B. Krivanek."

Jungtinių Valstijų Žmonių Sveikatos aptarnavimo skyrius raportuoja, jog 83 nuošimčiai žmonių šioje šalyje turi slogas žiemos laikais. Kam laukt iki jus gausit slogą, kodėl neapsisaugot?

TRINERIO KARTUSIS VYNAS

subudavoja barikadas prieš slogas. Jis išvalo likučius iš žarnų, kepenų, pūslės ir skilvio, padidina veikimą tulžies, kuri sunaikina nuodus, kurie būna priežastis negero virškinimo, sutaiso sistemą, ir sustvirtina pasipriešinimą prieš užsikrėtimą. Vaistinėse. DABAR DVIEJUOSE SAIZUOSE. Vertingas kuponas kiekvienam pakely.

Dvisavaitinis Ilustruotas Jaunimo Laikraštis

Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas.

Tomas XIII

Vasario-February 15 d., 1931

Nr. 3 (305)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill., Under Act of March 3, 1879. Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

"VYTIS" (The Knight)

Published Semi-Monthly by Knights of Lithuania (Lietuvos Vyčiai)
SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$3.50
6 Months	2.00
In foreign countries and Chicago yearly	4.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Address all communications to:

"VYTIS"

4736 S. WOOD STREET

CHICAGO, ILLINOIS

Telephone Lafayette 6298

"VYTIS"

Jaunimo dvi-savaitinis laikraštis. Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$3.50
Pusmečiui	2.00
I Užsienį ir Chicagoj Metams	4.00
Pavieniais Numeriais	.20

"VYTIS"

4736 S. WOOD STREET

CHICAGO, ILLINOIS

Telephone Lafayette 6298

VASARIO M. 16 D.

Šis mėnuo, nors ir labai trumpas, yra vienas reikšmingiausių lietuvių tautai. Trylika metų atgal, 1918 m. vasario mėn. 16 d. Lietuva nusikratė svetimų valstybių jungo ir pasiskelbė Nepriklausoma Lietuva. Kiek džiaugsmo buvo sukelta kiekvieno lietuvių širdy, nežiūrint ar jis gyvena Lietuvoj ar Amerikoje. Visi ėjo, dirbo, aukas rinko ir siuntė jas naujai Lietuvos valstybei. Kodėl gi jie tai darė? Todėl, kad tai buvo lietuvių tautos rytas. Šiandien ruošdamies minėti tokį svarbų tautos įvykį, mums verta trumpai sustoti ir pagalvoti, ką reiškia ta diena lietuviui, kokias idėjas ji jam skiepija.

Vasario mėn. 16 d. pareiškė visam pasauliui, kas tai yra lietuvis. Ji pasakė, kad lietuviai yra ne Pabaltės vergai, bet laisvi ir darbštūs žmonės. Ji parodė, kad pergalingai savo šimtmečių slėgėjus ir likosi laisvas. Toliau ji parodė lietuvių tvirtą, pasiryžimą žengti pirmyn ir iškelti lietuvių tautos kultūrą į aukštesnę plotmę ir sulygtinti su kitomis tautomis, net pralenkti jas, jei bus galima.

To negana! Ši diena išpaudė lietuvių širdį laisvės ir organizavimosi principus. Tuomet norima priminti, kad neužtenka žmogui buvoti, bet kuriame krašte, bet jis turi būti lais-

vas ir susiorganizavęs. Kodėl Roma, didžiausia ir galingiausia senųjų amžių imperija sugriuvo? Ar dėl to, kad ji išsigimė? Ne! Dėlto, kad ji paglemžė žmogaus asmeninę laisvę ir pavertė ją vergu. Aišku, laisvė kartu uždeda žmogui ir tam tikras pareigas, kurias jis privalo išpildyti, kaip pavyzdžiui, savo nuomonės pareiškimą, dalyvavimą savo valstybės tvarkyme.

Kita labai svarbi idėja yra organizavimasis. Ar būtų Amerika atsiekusi tokį aukštą ekonominės gerovės laipsnį, jei nebūtų J. V. susiorganizavusios? Ar būtų Lietuva iškovojusi sau nepriklausomybę, jei nebūtų suorganizavusi savo rimtųjų visuomenės vyrų? Ar būtų galėjusi ji atsiginti nuo savo pirmųjų priešų, jeigu ji nebūtų suorganizavusi savo jaunų pasišventusių gynėjų? Aišku, ne! Tat mums, gyvenantiems technikos stebuklų gdynėje, juo labiau reikia organizuotis ir spręsti savo klausimus. Kas apsaugos mūsų šalies darbininkų padėtį, jei ne jie patys. Kas gali sutvarkyti mūsų sugriuvusias miesto valdybas? Kas gali mus išgelbėti nuo blogų valdininkų? Niekas kitas, kaip tik mes patys. Šiandien yra laikas. Todėl stokime visi kaip vienas ir organizuokimės, kad galėtume reikalui atėjus apginti save ir savo draugus.

VIENUOLYNO TYLUMOJE

Dancigo didžiulės Švenč. Marijos bažnyčios navos ir šoniniai altoriai tūnojo pasinėrę vakaro tyloj. Milžiniškos kopulos tamsumoj slėpėsi aukštyn kylančių kolonų išlenkimai. Jie stovėjo čia tylūs, susimąstę tartum amžinybės skliaustai.

Ant vienos šitos bažnyčios sienos kabo stebūklin-gai gražus meno kūrinys — kryžius, kilęs iš tų lai-kų, kada bažnyčia evangeliškai Dievo tarnybai dar nebuvo pašvęsta, juo labiau, katalikų Šv. Mišios joje nebuvo laikomos. Nukryžiuotasis natūralaus didumo, iš brangaus medžio išdrožtas. Jame Kristaus mirties kančia taip gyvai, artistišškai atvaizduota, kad nevienam žiūrėtojui išspaudžia galesčio ašaras. Pasakojama, kad didžiausi nusidėjėliai, atvesti prie šito kryžiaus, susigradindavo ir savo nuodėmes viešai išpažindavo. Atrodo, tartum Nukryžiuotasis kiekvienam sakytų tuos įspėjančius žodžius: "Išpažink ką tu padarei!". Tie žodžiai, kada kryžius pirmą kartą bažnyčioj buvo pakabintas, buvo balsiai tarti į vieną žmogų. Apie tą įvykusį žmonių lūpose pasilikęs toks pasakojimas.

Prieš porą šimtų metų Dancige gyveno įžymus, talentingas vaizdakalys. Jo artistišškai iš medžio išdrožti kūriniai buvo labai vertinami. Turtingi pirkliai, savo namams, kambariams, laiptams papuošti, pas jį užsakydavo įvairių statulų. Žymūs bajorai jo meniškai rankai leisdavo ant įvairių namų indų išpiaustyti jų herbų. Taip pat turtingi geradarijai bažnyčioms ir koplyčioms pas jį pirkdavo papuošalų ir šventųjų statulų. Vaizdakalys Romanas Dvorskis iš savo tėvo paveldėjo augštus, gražius namus, stovinčius Dancigo ilgosios gatvės gale, šale miesto vartų. Savo meno kūriniais jis juos labiau išpuošė, pagražino.

R. Dvorskis savim, savo amatu ir bendrai gyvenimu nebuvo patenkintas. Kitų kolegų meniškai kūriniai sukeldavo jame pavydo jausmus. Jų garbė jam buvo skaudus dyglis. Jis troško savo garbe juos visus pralenkti. Dvorskis svajotojo sukurti tokį kūrinį, kuris suteiktų jam laurų vainiką ir kurį niekas negalėtų pasiekti. Pasinėręs savo kuriamojo veikalo planuose, jis tapo paslaptingu svajotoju. Kai kuriuos savo planus ir medy išdroždavo, bet juos, kaip panašius į pirmiau buvusius drožinius, savo drožiamuoju įrankiu sunaikindavo ir, juos pastatęs savo dirbtuvės kertėj, kūrė kitą.

Vienoje madonos statuloje jis stengėsi pakartotinai atvaizduoti savo dukterį. Nes tik šitas kūrinys, kaip jis manė, suteiks jam amžiams tveriančios garbės, kurios R. Dvorskis taip labai troško. Jis nerimastavo. Niekaip nesisekė jam atvaizduoti negyvoj medžiagoj savo dukters nekalto veido švelnumą. Nenusisekusių statulą statydavo dirbtuvės kertėn. Savo dukters, kurios švelnūs malonūs veido bruožai nesisekė jam medy atvaizduoti, Dvorskis ėmė kažkodėl neapkęsti.

Tuo pačiu laiku Dancige apsigyveno turtingas pirklis — našlys, kuris ėmė pirštis vaizdakalio dukteriai Božemai. Šita aplinkybė R. Dvorskio planus pakreipė kita linkme. Dvorskis troško, kad jo vienturtė duktė ištekėtų už turtingo žmogaus ir visą savo amžių praleistų aristokratiškoj aplinkumoj. Bet tėvo norai neišsipildė. Božema jau mylėjo. Jos širdies karalaitis buvo Jonas Dambrauskas, neseniai apsigyvenęs Dancige, neturtingas, gražus jaunikaitis, vieno seno liguisto laikrodininko padėjėjas. Neturėjo jis draugų ir mažai buvo kam pažįstamas. Vienišas ir tylus gyveno jis iš savo kuklaus uždarbio.

Kartą, nunešusi taisyti sieninį laikrodį, Božema nepastebimai pažvelgė į laikrodininko jaunojo padėjėjo tamsias, nuliūdusias akis. O tos akys! Jos buvo kaip du gražūs, gilūs šuliniai. Božemos širdelė pasinėrė jų gilumoj. Kaip gera jai. Jos sieloj kaž kas suvirpėjo. Taip. Tą skaistveidį, juodomis akimis jaunikaitį ji pamilo, pamilo visa savo nekalta širdimi.

Ir Jonui Dambrauskui Božema buvo maloni kaip švelnutis pavasario vėjelio dvelkimas, kaip tyras, žydras gegužės dangus. Ją pamačius jo širdis pirmą kartą gyvenime iš džiaugsmo smarkiai ėmė plakti ir, kaip linksmutis vėversėlis, veržtis iš jaunės krūtinės į mėlynąsias erdves.

Jie pamilo vienas antrą. Pataisytą laikrodį, pats Dambrauskas nunešė į Božemos namus. Susipažįsta arčiau, ir po kiek laiko Jonas ir Božema nutaria vienas antram priklausyti amžinai.

R. Dvorskis laukė. Jis dar tikėjosi, kad jo duktė ištekės už turtingo pirkliaus. Sužinojęs Božemos meilę, be galo supyko.

Dabar tik jis sprato, kad jo svajonės neįvyks. Tiesa, jis galėtų išimylėjusių draugavimąsi pertraukti, bet ką visa tai padės. Jis žinojo, kad išimylėjusius gali perskirti tik mirtis ir paslaptingas tiesiog velniškas, sumanymas kilo jo galvoj. Sumanymui įgyvendinti buvo labai gera proga, vienas žymus Dancigo žmogus užsakė pas R. Dvorski išdirbti natūralaus didumo Nukryžiuotąjį.

Šituo užsakymu R. Dvorskis pasiryžo įgyti garbės vainiką. Išganytojo mirties baisius skausmus jis norėjo taip gyvai ir natūrališkai atvaizduoti, kaip niekas juos dar nebuvo atvaizdavęs. Tam tikslui reikalingas buvo gyvo žmogaus modelis—jo akys, prisiminus būsimąjį triumfą, blizgėjo — buvo surastas.

R. Dvorskio tykiuose namuose gyveno tik du asmenys: pats namų savininkas ir jo duktė Božema. Savo baisiam sumanymui įvykdinti, Dvorskis vieną dieną savo dukterį su tam tikru reikalu išsiuntė pas tetą, gyvenančią kitame mieste. Božema, turėdama netikėtai išvažiuoti, su savo mylimuoju nebegalėjo atsisveikinti. Dvorskis gerai žinojo, kad ir ši vakarą į sutartą vietą ateis jos mylimasis Jonas. Jį sutikti rengėsi jis.

Sutartu laiku J. Dambrauskas atėjo. Stovėdamas prie mūro sienos, apsupančios Dvorskio namus, jis kantriai laukė, kol sienoje atsidarys mažutės durelės ir jose pasirodys jo mylimoji Božema. Ilgai laukti nereikėjo. Durelės netikėtai sugirgždėjo. Bet?... vietoj mylimosios jose pasirodė aukštas, stambus vyras. Jaunasis laikrodininkas nustebęs norėjo atsitraukti, bet Dvorskis draugiškai padėjęs ant jo peties savo sunkią ranką, tarė: "Norėdamas su jumis taip svarbiais reikalais pasikalbėti, aš seniai jūsų laukiau. Juk jūs būsite mano žmonta, tuo dalyku mums reikia susitarti. Kviečiu jus į savo namus. Prie vyno butelio kalbėtis mums geriau seksis!"

Jonas, nieko nenujausdamas, ėjo paskui Dvorski. Bet kažkoks nepasitikėjimo, liūdėsio jausmas slėgė jo širdį. Lipdamas laiptais aukštyn laukė, kad štai pasirodys mylimoji Božema su lempa rankoje ir linksmai šypsodama jį pasveikins. Ar jo vargšė širdis nenujautė, kad tuo laiku Božema buvo kelyje pas savo tetą.

Užlipę laiptais aukštyn, abudu įėjo į didelį, erdvų kambarį. Didžiuliai kambario langai buvo užleisti tamais užlaidais. Kambarys, matyt, buvo Dvorskio dirbtuvė, nes aplinkui matėsi daugybė įvairių iš medžio išdrožtų statulų, vienos jau užbaigtos, kitos dar tik pradėtos drožti. Vidury kambario stovėjo stalas, su dviem gražiai išpauštytomis kėdėmis, ant stalo du buteliai vyno ir dvi taurės.

R. Dvorskis paprašė savo svečią sėstis ir jo taurę pripylė sklidiną vyno, sakydamas: "Prieš kalbant apie tikrą reikalą, jaunasis drauge, papasakokite man, kaip jūs susipažinote su Božema ir ją pamilot?"

Jonas išraudonavo. Nieko pikto nemanydamas, papasakojo jam, kaip jis susipažino su jo dukterimi Božema ir kaip juodu vėliau draugavo. Atvirai karštai pasakodamas savo pergyvenimus jis net nepastebėdavo, kaip šeimininkas jo taurę pripildavo kaskart nauju vynu ir vis iš to pačio butelio, o pats gėrė iš antrojo. Staiga J. Dambrauską apėmė kažkoks silpnumas: visas pabalo, sąnariai ėmė glėbėti, akis merkė smarkus snaudulys, kuriam niekaip negalėjo atsispirti. Jonas išsigando. Atsikėlė. Perėjo per kambarį. Priėjęs prie lango, kertėj pamatė kažkokį keistą medinį pastolą panašų į kryžių. Didžiulis pastolas, mesdamas skersai kambarį savo šešėlį, stovėjo kertėj, kaip laukiančioji nelaimė.

"Tai pastolas", tarė Dvorskis ramiai: "iš kurio aš manau išdrožti kryžių su Nukryžiuotoju; štai ten kertėj stovi ir Nukryžiuotasis, tik dar nebaigtas." Tai sakydamas jis parodė į dešinę. Iš tikrųjų, dešinėje kambario kertėj Dambrauskas pamatė išdrožta iš medžio Nukryžiuotąjį, kurio galva dar nebuvo visai baigta.

"Bet mano sūnau gerkite, dar daug man turite papasakoti", ragino savo svečią vaizdakalys ir pripylęs taurę vyno tiesė jaunikaičiui. Vyno taurę siekiančios Dambrausko rankos staiga nusviro, ir pats apimtas baisaus svaigulio be žado sudribo ant grindų.

Kiek laiko praėjo nuo šito apalpimo, jis nežinojo. Iš gilaus miego jį pažadino bausis skausmas.

Dambrauskas manė, kad jis sapnuoja. Norėjo atsikelti, negali. Truputį pajudinęs savo dešinę ranką, jis patyrė neapsakomą skausmą. Kas su juo atsitiko?

Ar jį kas užpuolė, apiplėšė?... Kur jis yra? Rodos, tame pačiame kambaryje, kuriame jis apalpo. Pirmutinė mintis kilo Dambrausko galvoj — jo rankos ir kojos tartum virvėmis pririštos prie medžio... Bet kas tai?! Kraujas?... Argi iš jo rankų žaizdų nebėga žemyn kraujas? Iš baisaus išgąščio norėjo surikti, bet burnon įkištas guminis kamštis kliudė; tik duslus, gargaliuojąs aimanavimas veržėsi iš jos. Savo padėtį jis pažino visame bausime: juk jo rankos ir kojos pervertos vinimis! O bausimas!!! Jis prikalta prie kryžiaus! Bet?... Argi čia būtų koks vaidinimas? Ne! Kambario dešinėj pusėj, netoli savęs, jis pamatė R. Dvorskį besidarbuojantį prie Nukryžiuotojo.

Dabar J. Dambrauskas viską suprato. Klatingai apsvaigintas ir prikalta prie kryžiaus, tam klatingam sėdinčiam kertėj vyrui, jis turėjo būti gyvas modelis jo drožiamajam kūrinii.

Vienintėlė jo mintis buvo bėgti iš čia, išsivaduoti. Iš paskutinių jėgų stengėsi savo rankas ir kojas atitraukti nuo medžio. Kiek skausmo!... Bet viskas vel tui. Kiekvienas jo judėsys dvigubino kančias. Akyse ėmė jam rodytis degantys žiburiai. Ėmė svaigti. Vienintėlė išėitis beliko, suvo kankintojo prašyti pasigailėjimo, bet vargas, jo liežuvis, kaip ir kenčias jo kūnas, buvo supančiotas. Tai mato jis, kaip kampe sėdįs žmogus

atsistojo, nesusigraudinęs, kietas, kaip granito uola, priėjo prie jo ir be pasigailėjimo, be gailėsčio, be užuojautos, tartum į kokį modelį savo drožiamai statulai, žiūrėjo į pragariškas jo kančias.

O, kaip baisiai klaidžiojo menininko žvilgsnis jo skausmu sukraipytuose veido bruožuose. Kaip siurbėlė siurbėsi į jo sielą, griebė už širdies, ir čiulpė gyvybę iš jo pervertų žaizdų.

Iš mirštančiojo lūpų išsiveržė paskutinis gargaliuojąs dejavimas ir tylus, tylus šnabždesys: Božema. Nelaimingasis pakėlė savo krauju pasruvusias akis į dangų; jo kenčianti siela aukojo Dievui savo skausmus. Staiga graži jaunikaičio galva bejėgiškai nusviro, akys užgeso. Jis mirė!...

Pilnas pasididžiavimo Dvorskis padėjo drožiamąjį peilį. Atsikėlęs, iš tolo tyrinėjo savo kūrinį, ir džiaugsmingo pasitenkinimo šypsny išsiveržė ant jo lūpų. Darbas laimingai pasisekė. Jo gyvenimo svajonė įvyko. Nė vienas menininkas nebesukurs nieko panašaus.

Atsigręžęs į savo auką. Kur jį padėti? Dvorskio namų sklepe buvo gilus, be vandens, šulinys, kurį težinojo jis vienas. Į šitą šulinį pririšęs sunkų akmenį, jis ir įmetė J. Dambrausko kūną.

Parvažiavusiai Božemai Dvorskis pranešė, kad laikrodininko padėjėjui jis įdavęs pinigų ir liepęs išvažiuoti iš miesto. "Ir dabar, mano duktė, pasielsi labai išmintingai, tapdama turtingojo pirklio žmona, jis seniai prašo tavo rankos."

Božema išbalo. Tėvo pranešimo ji klausė tylėdama. Pakėlusį savo zydrąsias akis ir stačiai žiūrėdama į rūstų tėvo veidą, ji tarė: "Tėve, mano širdžiai jūs suteikėte skausmo. Tedovanoja jums Dievas. Negalėdama tapti savo mylimojo sužiedotine, aš būsiu Nukryžiuotojo sužiedotinė. Vienuolyno mūrų tylumoje, aš rasiu sau ramybę, laimę... Tėve, gyvenkite sau laimingai!"

Tie žodžiai Dvorskį trenkė tartum perkūnas. Stovėjo jis lyg suakmenėjęs. "Nukryžiuotojo sužiedotinė!" Argi ji ką nors nujauštų?... Bet juk jis nekvailas. Tai negalimas dalykas. Niekas, išskyrus jį ir jo kūrinį, jo bausios paslapties negali žinoti, o anas — savo didelę, juodą barzdą patenkintas perbraukė ranka — amžinai tylės.

Apie savo baigtą darbą R. Dvorskis pranešė užsakytoji. Jis atėjo. Pagautas bausios Nukryžiuotojo kančios, stovėjo nustebeš, tylėdamas, susimąstęs. Kaip gyvai atvaizduota Kristaus mirtis! Jo gyrimams nebuvo galo. Sumokėjęs už kryžių dvigubai, kaip buvo suderėta, turtingasis užsakytojas prašė Dvorskio sutikimą leisti gražųjį kūrinį paaukoti Dancigo Švenč. Marijos bažnyčiai. Dvorskis sutiko. Juk jis seniai troško pagarsėti.

Atėjo kryžiaus pašventinimo diena. Vainikais ir berželiais išpuoštoji bažnyčioj, ant didžiosios kolonos kabėjo Dvorskio išdirbtasis kryžius. Į pašventinimo apeigas susirinko aukotojo giminės, įžymus Dancigo piliečiai ir šiaip jau daug žmonių.

Pašventintą kryžių pagarbinti iš minios pirmutinis išėjo R. Dvorskis jo stebūklingai gražų kūrinį visi tyliai gyrė.

Su pagarba jis atsiklaupė prieš Nukryžiuotąjį. Bet buvo tai nuduoti nusizeminimo gestai, elgesys dėl žmonių akių. Iš tikrųjų pilnas puikybės, pasididžiavimo, meniškos tuštybės, pasipūtęs, kaip povas, jis klūpojo po kryžiumi.

Staiga Nukryžiuotasis atvėrė savo burną, ir skausmingomis akimis pažvelgė į baurųjį nusikaltilį. Argi

tai buvo žvakių mirkščiojimais, kurie atsispindėję Nukryžiuotojo veido bruožuose, juos lyg gyvino, judino. Bet ne. Tūkstantis akių matė, kaip Kristus palenkė savo erškėčiuotą galvą į klūpančio Dvorskio veidą. Ir štai pamažu išsiveržė perspėjimo žodžiai: "Išpažink, ką tu padarei!"

Minia baisiai išsigando. Dar labiau išsigando tas kuriam tie žodžiai buvo taikomi. Siaubo apimtas, baisiai rėkdamas, Dvorskis pakilo ir ėmė veržtis pro žmones laukan. Išbėgęs į šventorių, tarsi pasiutęs, ėmė rauti sau plaukus, barzdą, plėšti nuo kūno rūbus. Aplink sustojusiems, nustebusiems žmonėms, jis išpažino savo baisų darbą. Vos pasisekė su dideliu vargu be-

sidraskantį, iš proto išėjusį Dvorskį surišti. Nuvestas pas teisėją jis nepasakė.

Tuo laiku jo duktė Božema, mažutėj vienuolyno cėlėj, atsiklaupusi prieš kryžių, meldėsi už vargšo tėvo sielą.

R. Dvorskio išdrožtas Nukryžiuotasis pasiliko bekaabas Švenč. Marijos bažnyčioj. Dar ir šiandien gyvai skausmingas Kristaus veidas nevieną žiūrėtoją sugraudina ir išspaudžia gailėsčio ašaras. Ir nūnai Kristus, nors ne taip balsiai, kaip tuomet, kiekvienam sako:

"Išpažink, ką tu padarei!"

— Vertė J. Skausmutis. "R."

DUBIČIU PILIES GRIUVĖSIAI

Kalėdų ar Velykų švenčių laiku, jei nori, gali daugiausia prisiklausyti pasakų, bei įvairių užsilikusiu tik labai senų žmonių atmintyje padavimų. Švenčių proga paprašyti seniai mėgsta pasakoti. Pripuolamai teko man išgirsti vieną tokį pasakojimą apie netoli Dubičių sodžiaus esančius pilies griuvėsius.

Sėdėjau kambaryje ir skaičiau knygą. Kambaryn įėjo arkliaganis, patenkintas — gavęs apsiauti naujais čebatais — ir sako:

— Ponaici turbūt nieko nežinai apie griuvėsius Dubičių sodžiaus gale? einam pas dėdę Kazį, jis papasakos daug įdomių dalykų.

Įėjęs į trobą, arkliaganis tarė:

— Tegul bus pagarbintas — ir apsidairęs po ją užlipo ant pečiaus. Po valandėlės stalas jau buvo apsėstas vaikų, jų tarpe aš; o gale stalo sėdėjo dėdė Kazys.

Senis prakalbintas arkliaganio — "Dziedai pasakyk kų nor apie mūrus galy ūlyčios", — ėmė pasakoti drebančiu balsu.

— Vaikeli, aš daug atmenu, bet kas ten gyveno aš nemačiau, tik, ką girdėjau iš mano diego, papasakosiu. Toje vietoje prieš daug metų stovėjo storomis sienomis, aukštais bokštais pilis. Aplinkui ją tėsėsi pelkės ir nepereinami raistai. Į pilį žinojo kelią tik jos gyventojai. Kunigaikštis, šio dvaro ponas, niekuomet čia negyvendavo, tik retai kada atvažiuodavo pamedžioti. Pagyvendavo kelias savaites su dvariškiais ir vėl išvažiuodavo. Pilis nuolat stovėjo tuščia. Kada kunigaikštis pasirodydavo pilyje, pilis nubusdavo, girdėjosi pro pilies mūrus muzikos garsai, vergus paleisdavo nuo darbų.

Jau daug metų buvo praėję, kai paskutinį kartą kunigaikštis šioje pilyje buvo. Kunigaikščio užvaizda bajoras Garvydis nuolat laukė kunigaikščio, nuolat daugino rūsyje vyną, o klėtyse javus.

Garvydis žinojo, kad kunigaikštis nemėgsta, jei jo svečiams trūktų vyno, todėl visa turėjo paruošęs iš anksto ir laukė. Laukė Garvydis kunigaikščio atjojant, bet dar daugiau, dar labiau laukė jauna jo dukrelė Rimvyda. Ji girdėjo iš tėvelio, kad kunigaikštis atjodavo šaunių jaunikaičių lydima, o jauna graži, kaip gėlė vos pražydusi, ko daugiau galėjo norėti, jei ne gražių bernelių pamatyti. Bet veltui,—kunigaikščio nesimatė. Rimvyda ėmusi manyti, kad kunigaikštis kitą pilį pasirinkęs poilsiams.

x x x

Laikas bėgo. Kartą užklydęs dainius pilin papasakojo, kad Lietuvos kunigaikščiai tarp savęs susipyko,

mūsų pilies kunigaikščio tėvas pateko kito kunigaikščio nelaisvėn, o jaunasis kunigaikštis, kuris atjodavo pilin medžioti, sėdi kalėjime. Nuliūdo pilies tarnai, nuliūdo senis Garvydis, nuliūdo jaunoji Rimvyda.

Pilyje slinko dienos viena po kitos, atnešdamos vis liūdnesnes žinias. Taip, Rimvydai sėdint vieną rytą bokšto lange, pasigirdo rago balsas, ir tuojau ji pamatė iš miško išjojančius raitelius. Nežinojo Rimvyda, kas tai per raiteliai, negalėjo suprasti, kodėl raiteliai rodė kažkokius ženklus Garvydžiui. Įjojo į pilies kiemą, nieko nekalbėjo. Raiteliai trumpai buvo pilyje, vos arklius pamainė, pasiėmė visus iš pilies vyrus ir išjojo. Senis Garvydis vaikščiojo susimąstęs, retkarčiais jo veide blykstelėjo šypseną. Rimvydos užklaustas, ką priežastis, nieko neatsakė.

Išjojus raiteliam iš pilies, dar niūriau pasidarė pilyje. Ir garsas apie juos pranyko. Nežinia buvo, iš kur atjojo ir kur nujojo.

x x x

Buvo šalta žiema, pilyje tarp verpiančių moterų sėdėjo Rimvyda ir klausėsi senės auklės pasakų apie narsius riterius, apie jaunąjį kunigaikštį, kuris atjodavo pilin. Klausėsi ir ilgėjosi juos visus išvysti. Užsiklausiusi negirdėjo nė rago balso, nė kaip pilies vartus atidarė, tik išgirdusi ginklų žvangėjimą.

Žvilgterėjo į kiemą ir pamatė jį pilną apsiginklavusių vyrų, pasislėpusių po šalmais.

Bet kaip gi ji nustebo, kai pamatė raitelių tarpe vieną apsisupusį dideliu apsiaustu, ant kurio buvo išsiūtas kryžius. Senė auklė paaiškino jai, kad tai kryžiuotis, pikčiausias Lietuvos priešas, daug skriaudų padaręs kraštui. Smalsiai prisiziūrinėjo Rimvyda kryžiuočiu, kol tas pranyko jai iš akių.

Sukruto, atgijo pilis. Pilin atvyko jos jaunasis kunigaikštis su savo talkininkais, palikę kariuomenę stovyklose. Atvyko medžioti, puotauti. Pilstėsi vynas, dainiai dainavo dainas.

Už stalo sėdi svečiai, jų tarpe Garvydis su savo dūkrele. Rimvyda nenuleidžia akių nuo kryžiuočio. Jai senė auklė tiek daug blogo papasakojo apie kryžiuočius, o dabar ji mato jauną, tvirtą, dideliais ūsais vyrą. Jai visai neatrodo jis baisus; juo labiau jinai į jį žiūri, tuo labiau jis jai patinka. Šį vakarą puotavo visi iki gaidžiams pragyduš. Senis Garvydis visuomet susimąstęs, šį vakarą šypsojosi matydamas kunigaikštį švečiuose. Kunigaikštis gi, nors kelia taure po taurės, negali pralinksmėti. Jis liūdi dėl to, kad pilin, kurioje praleisdavo

linksmiausias jaunatvės dienas atsivedė kryžiuotį, o kryžiuotį atsivesti reiškė nelaimę atnešti pilin.

Dvi savaites svečiai puotavo pilyje. Rimvyda susitikdavo su kryžiuočiu ne tik prie stalo. Šis gražius žodelius jai kalbėjo, mokė ją svetimą Dievą mylėti, kalbino pamiršti tėvų šventenybes. Kalbino, kol Rimvyda įtikėjo kryžiuočiu.

Atėjo pavasaris. Sužaliavo miškai, sužydo gėlės. Pilyje sukruoto tarnai prie pavasario darbų. Tokiu laiku atėjo pilin žinia, kad kunigaikštis veja kryžiuočius, buvusius savo talkininkus iš viso krašto, o šie keršydami degina kunigaikščio pilis.

Pasiekė kryžiuočiai ir šitą pilį Senis Garvydis buvo pasiruošęs puolimą atremti. Pilies sienas apstatė sargybinais. Kelis kartus bandė kryžiuočiai paimti pilį, bet rąstai ir smala, pilama nuo mūrų nedavė kryžiuočiams priėti prie pilies. Pražudęs daug savo vyrų, kryžiuočių vadas rengėsi jau palikti pilį.

Rimvyda, stovėdama bokšto lange, matė visą kovos eigą, pažino, kad kryžiuočių vadas esąs tas pats matytas kryžiuotis, jos mylimasis, pamarė, kad tai jai pasiaukodamas atėjo jos pasiimti.

Nustojus pulti kryžiuočiams pilį linksmas Garvydis, iškėlė pilyje pergales puotą. Prie pilies mūrų paliko tik sargybinius. Puotavo vyrai, džiaugėsi nugalėjimu. Rimvydos tačiau nesimatė. Puotaudami jie nepastebėjo, kai požemiu urvu suėjo pilin kryžiuočiai. Akimirksnyje jie išžudė visą pilies įgulą. Suprato Rimvyda blogai padariusi, bet jau buvo per vėlu. Iš mirštančio tėvo lūpų ji išgirdo: "Būk prakeikta, išsigimėle, tu ir urvas, kurį mes kasėm, išsigelbėjimui, o ne pražūčiai mūsų."

Kryžiuočiai, sudeginę pilį ir išniekinę Rimvydą pabėgo.

x x x

— Ir taip, ponaici, nuo to laiko tie griuvėsiai riogso. Į tą urvą nieks nedrįsta įeiti, netgi žolė ant jo neauga. Kiekvienas smalsuolis, tenai įlipęs, mirtį randa.

— Jei nori, ponaici, ateik pavasarį mėnesienos naktį į šiuos griuvėsius, o galėsi išgirsti raudojančios Rimvydos balsą — baigė pasakoti senis.

— P. J. "V. R.

SAŽININGAS VAGIS.

Vienam anglų turtingam sportininkui, dideliame arklių lenktynių mėgėjui, dažnai pasitaikydavo, kad rungtynių metu apsukrūs vagys ištraukdavo iš kišenius brangų auksinį laikrodį. Tačiau delto didelės bėdos nebūdavo, nes vagis kitą dieną paskambindavo jam telefonu, reikalaudamas vieno svoro sterlingų 5 dolerių išperkamojo mokesnio ir laikrodį grąžindavo, žinoma, su sąlyga, kad nebus kreipiamasi policijon. Taip atsitiko keletą kartų iš eilės.

Po vienu didelių lenktynių vėl jam dingio laikrodis. Kaip ir buvo laukta, vagis paskambino į antrą dieną laikrodžio savininkui, bet šį kartą pareikalavo ne vieno, bet dviejų svarų 10 dol. mokesnio. Nustebęs sportininkas pasiteiravo, delko reikia daugiau mokėti, nes ligtol pakakdavę vieno svoro. Į tai vagis, "labai atsiprašydamas, atsakė, kad girdi, šį kartą laikrodis buvęs sutrenktas ir sugedęs, todėl reikėję duoti pataisyti. Pataisymas kainojęs vieną svarą...

BAUDŽIAUNINKAS LIETUVIS KAREIVIS.

Baudžios laikų lietuvi, priverstą tarnauti rusų kariuomenėje, apibudina šios žinios iš K. Bajerčiaus straipsnio "Ryte": "Baudžiava mūsų dainose".

Tėvynę ponai garbino tik žodžiu. Pavargti už ją, jai pasiaukoti vengė. Į kariuomenę kraštui ginti nestojo. Vyriausybės nustatytam kareivių skaitliui sudaryti, (kurį turėdavo ponai statyti nuo valdomos žemės ploto), jie priversdavo stoti į kariuomenę savo baudžiauninkų sūnus, kuriuos kareiviais — rekrutininkas — užrašydavo net visai dar jaunus.

Užrašyta liaudies daina sako:

"Ei, augin, augin,
Tėvelis sūnelį,
Sau didį užvadėlį,
Karaliuj kareivėlį!"

"Ej augin, augin,
Tėvas sūnelį,
Sau didį užvadėlį
O da n' užaugu
Pusės ugeliu
Jau karuži užrašė".

Baudžiauninkų sūnūs, prievarta į kariuomenę paimti ir nematydami tikslo dėl kurio jie turi vargti, nešdami taip sunkią tuomet kareivio našta, tos kareivio tarnybos labai nemėgo:

"O aš nenoriu
kareijviuku būti,
kareijviuku būti,
kardelį vartoti.

O tai aš noriu
artojužiu būti,
artojužiu būti,
žagrele vartoti.

Artojužiu būti,
žagrele vartoti
Ir šėmus jautelius
Lankelė ganyti",

Nes kareivio tarnyba tuomet iš tikro buvo labai sunki. Viršininkų elgesys su kareiviais buvo labai šiurkštus, ir todėl kareiviai vien tik savo viršininkų baime ir gyveno:

"Susodino ant žirgelių,
prikabino po kardelį.
Viršininkas pirma jojo,
mūs broliū muštravojo.
Viršininkas sukalbėjo,
mūs broliai sudrebėjo",

"Barė mane kapitons,
muštravojo pulkauninks",
ir-vien tik todėl, kad:
"nemoku šaudyti,
strielbelę valdyti".

Iš baudžios laikų buvo užsilikusi ir ta kareivavimo baimė, kuri vėliau lietuvius varė bėgti į Ameriką ir kuri sudarė tokią negudrią tradiciją, kad einą kariuomenėn naujokai pasigerdavo, triukšmaudavo, jausdamiesi lyg jaučiai užmušimui vedami. Yra užsilikusių pasakojimų, kurių girdėjau dar vaiku būdamas, apie

“rekrūtų” gaudymus: ponų užrašytieji į kariuomenę bernai nuolat laikydavo prie savęs kirvį (lauke ardavo, jį už juosmens užsikišę, turėdavo pasidėję šalia ant suolo valgydami), kad galėtų atsiginti nuo gaudytojų. Tekdavo slapstyti miškuose.

Taip priešinosi lietuviu dvasia pavergėjams!
— Arėjas Vitkauskas.

VI. Balnionis.

IŠĖJOME LAIMIŲ.

Kas išraus iš atminties
Aną tik vieną kart buvusį vakarą
Kada kvėpėjo jazminai
Gluosnyj aidėjo volungių balsai
Lētutėliai vakarų glostė plaukus
Bučiavo veidu du
Mes bėgome nuo žemės —
Nuo purvų.
Grožių visata viliojo mus
Pynė saldžių svajų sapnus
Dvi širdis plasnojo netolies,
Vartė lapus praeities.
Vienyvas vakaro jausmas
Mano o gal ir tavo širdy
Amžiams ženklą paliko
Tik laimė? Kuo vardu?...
Mūsų nepatiko.

SENIAUSIAS ANEKDOTAS.

Garsus archeologas Rawingson mėgdavo savo svečiams pasakoti anekdotus (juokus). Mėgiamiausias jo anekdotas buvo apie nelaimingąjį airį.

Vienam airiui taip nusibodo gyvenimas, kad jis nutarė nusizudyti. Po kelių valandų jį randa kabantį po meldžo šaka ant pernertos per juosmenį virvės.

— Žmogau, ką gi tu čia veiki? — paklausė keleivis. — Aš noriu pasikarti, — ramiai atsakė airis.

— Bet kaip gi tu pasikarsi, jeigu virvę mauni ant pilvo, o ne ant kaklo?

— Šitai? — nusistebėjo airis. — Aš galėjau žinoma pamėginti užnerti virvę ir ant kaklo bet kaip tuomet kvėpuočiau.

Archeologas Rawingson pasakoja, kad šis anekdotas esą seniausias, nes panašų jis suradęs senoviškuose babiloniečių raštuose rašytuose mažiausia prieš 4,000 metų. Tik žinoma, ten kalbama ne apie airį.

ELEKTRA PAUKŠČIŲ ŪKYJE.

Amerikos paukščių augintojai padarė naują išradimą. Jie pastebėjo, kad įvedus elektros šviesą į vištides, vištos deda kiaušinius ir žiemos metu, kada naktis būna ilga, o diena trumpa. Mat, žiemos metu, kada dienos šviesa būna vos 7—8 valandos, vištoms maža laiko prisilesti. Joms dažnai tenka su tuščiu gūžiu tupėti ir šalti ant laktų, kol prašvinta. Apšviečiant tvartus žiemos metu elektra, vištoms paberama nakčiai lesalo ir jos jį godžiai sulesa. Daugiau priimdamos maisto ir daugiau judėdamos, vištos deda kiaušinius ir tokiu laiku, kada šviežių kiaušinių yra mažai ir už juos mokamos aukštos kainos.

Vištidių apšvietimas elektra paskutiniu laiku jau įvedamas ir didesniuose Europos paukščių ūkiuose.

ANGLŲ SEKMADIENIS.

Visi keleiviai, kuriems tenka apsilankyti Anglijoje, pastebi, kaip anglai nepaprastai sekmadieniais vengia visokio darbo ir pasilinksminimo viešose vietose. Sekmadienis — poilsio diena, kad pasilsėjus galima būtų per šešias dienas įtemptai dirbti. To dėsno anglai stropiai daboja iš seno, ir jis gal nemažai prisidėjęs prie jų galybės augimo. Sekmadienį užsidaro visos viešos pasilinksminimo vietos: restoranai, kavinės, aludės, net teatrai; gatvės ištuštėja, judėjimas labai mažas. Anglas po pamaldų grįžta namo ir visą dieną praleidžia tarp savųjų; tėvai kalbasi su vaikais, vieni ir kiti dalijasi praeitos savaitės įspūdziais susipažįsta su savo vargais ir džiaugsmiais, ateinančiai savaitei užsibrėžia darbus ir siekius. Tokis bendravimas duoda gerų pasėkų ir anglų šeimose dažniausiai gyvuoja kuo gražiausia meilė ir santauka.

Anglai, gerai suprasdami tinkamo sekmadienių šventimo vertę, jau senai yra išleidę ir įstatymą, kad niekas nedrįstų kitaip elgtis. Tik tas įstatymas nenumatęs buvo kinematografų atsiradimo. Kinams atsiradus, ir sekmadienio šventimo svarbumas buvo lyg užmirštas, — kinai gali veikti ir šventėmis. Žinoma, tai įneša nemažą suirutę į anglų nusistovėjusį gyvenimą, ir atsirado žmonių, kurie ryžosi pradėti kovą su kinematografais.

Senasis įstatymas nedraudžia kinams veikti šventadieniais, bet leidžia kiekvienam anglui traukti teisman tuos, kas drumsčia švenčių ramybę. Atsirado viena anglė, kuri pašaukė teisman visus Londono kinematografų savininkus ir reikalauja iš jų sumokėti 195 tūkstančius svarų sterlingų (apie 8 milijonus auksinų) už nuostolius, padarytus anglų šeimoms per vieną sekmadienį. Dabar teismas turės tarti savo žodį.

Vis tik gaila būtų, jei dar vienas geras ir sektingas paprotys išnyktų iš anglų gyvenimo.

“V. R.”

IŠVADAVO TURTUS NUO PRAKEIKIMO, O TURTUOLĘ NUO TURTŲ.

Pernai milijonierė ponia Simonnot Nocoje kreipėsi į vieną kortininkę, kad jai išaiškintų, kai kurias paslaptis. Ji skundėsi, kad ją persekiojās likimas. Nicos “orakulas” konstatavo, kad ant ponios Simonnot turtų esąs prakeikimas. Ji galinti nusikratyti to prakeikimo atsiimdama iš bankų visus pinigus, surinkdama visas brangenybes ir papuošalus ir perduodama būrėjai tam tikroms ceremonijoms atlikti.

Ponia Simonnot taip ir padarė. Burtininkė vėką su 100,000 frankų banknotais ponios akivaizdoje sudegino. Paskum milijonierė padavė burtininkei dar 200,000 frankų.

Kortų metėja nuėjo į apytamsį kambarį sukalbėti kažkokių paslaptinų žodžių. Vokus gražino milijonierei ir liepė aštuonioms dienoms paslėti juos į koki užkampį ir nejudinti. Panašią ceremoniją atliko ir su turtuolės brangenybėmis.

Praslinkus aštuonioms dienoms, dama nusprendė vėl gražinti bankams savo pinigus. Tačiau praplėšusi vokus, rado juose įvairius popiergalius. Su brangenybėmis tas pats. Tik dabar suprato milijonierė kortų metėjos seansų paslaptį.

Apgautoji puolė į policiją, sujudino visą miestą, prasidėjo tardymai, sekimai, klausinėjimai, bet be vaisių.

Kun. J. Mačiulionis, M. I. C.
Chicagos Apskr. Dvasios Vadas.

ŠV. KAZIMIERO DIENA

Chicagos Apskričio Sausio mėnesio susirinkime Bridgeporto L. V. kuopa kvietė šimet apvaikščioti Švento Kazimiero Dieną Švento Jurgio parapijoje, Bridgeporte. Susirinkimas savo valią pareiškė, kad sutinka kvietimą priimti ir šimet apvaikščioti Švento Kazimiero dieną Švento Jurgio parapijoje, Bridgeporte.

Diena yra nuskirta 8-tą Kovo. Apvaikščiojimas prasidės nedėlioje, Kovo 8-tą d., 9-tą valandą ryte su Šventomis Mišiomis.

Visi Chicagos Apskričio vyčiai ir vytiės subatoje iš vakaro atliks šventą išpažintį ir nedėlioje laike Šventų Mišių eis "in corpore" prie Šventos Komunijos. Po Šventų Mišių bus bendri pusryčiai parapijos svetainėje.

DVASIOS VADO LAIŠKAS PAGERBIMUI ŠVENTO KAZIMIERO.

Didžiai brangūs ir mylimi vyčiai ir vytiės:—

Metų bėgy turbūt mūsų Apskričiai nėra kitos dienos taip brangios, jaukios, linksmos, taip malonios, žavėjančios, ideališkos; taip širdis pripildančios tikrąją meile, kaip Švento Kazimiero Diena, kuri jau bus trečioji iš eilės visų narių apvaikščiota vienoje Lietuvių parapijos bažnyčioje. Ši tradicija yra mums brangus palikimas ir tad mes spieskimės, rikiuokimės ir vienykimės, kad galėtume išlaikyti Lietuvos Vyčių obalsio vėliavą mūsų gyvenime.

Dvi gėlės tepuošia Švento Kazimiero Dieną; viena ant širdies iš lauko, iš gražių baltų, raudonų lapelių; kita širdyje, viduje, iš brangių Kristaus Švenčiausiu Krauju pašvęstų Šventos Ostijos trupinėlių. Nuvytus, sudžiūvus paviršutinei ant širdies gėlelei galima ją numesti; bet tegul ilgai, ilgai žydės mūsų širdyse Kristaus gėlė ir jos mes nenumeskim; jeigu ji ir apdžius gaivinkime ją malda, pasiryžimais, atsargumu.

Šventas Kazimieras jaunutis buvo pašauktas Augščiausiojo atstovauti visus Lietuvių reikalus, tad ir mūsų Lietuvos Vyčių Organizaciją. Šventam Kazimierui mūsų Lietuvos Vyčių Organizacija ligšiol yra nupynus daug gražių vainikėlių ir Šventasis visus juos atmena ir tuom džiaugiasi ir beabejo mūsų maldos Švento Kazimiero vardu pasiūstos mūsų Dangiškajam Tėvui bus išklaustos ir palaimintos.

Tad jeigu būta neramybės, štai ateina Švento Kazimiero Diena, pergalės diena, atsinaujinimo diena! Nei vienas vytiš nei viena vytiė tenepasilieka neramybėje, nuodėmės biaurume, kada Šventas Kazimieras laimins mūsų Chicagos Apskritį didžios ramybės palaiminimu, ir kada kone visi nariai sveikins Šventąjį pindami Jam gražiausių gėlių vainikėlių.

Obalsis šiems metams tebūna: "Every-body in the Race." Kiekvienas tebėga bėgyje, kad šį tą laimėtų. Šventas Povilas ragina mus to obalsio laikytis šiais žodžiais: "Ar jūs nežinote, kad tie, kurie bėga lenktynėse, visi, tiesa, bėga; bet tik vienas tegauna laimikį? Taip bėgkite, kad jūs gautumėte. Kiekvienas, kurs eina imtynėmis, nuo viso susilaiko. Jie juk tai daro, kad gautų pragaištantį vainiką, mes gi nepragaištantį." 1 Kor. 9-24.

Tad visi lenktyniuokime, kad laimėtume nepragaištantį vainiką. Nešlubuokime, bet iš savo silpnybių pasitaisykime; nedejuokime, bet į laimę šviesiomis akimis pažiūrėkime; nerugokime, nes visiems nepragaištantis vainikas yra skirtas.

Gražiausias pagerbimas ko nors tai yra sekti jo dorybes. Pagerbimas Šventojo Kazimiero duoda mums progos susipažindinti su Jojo prakilniausiomis dorybėmis. Šventas Kazimieras yra vienintėlis Lietuvių Šventasis. Šventaisiais ir mes tikimės, kada nors būti, tiesa, gal neįrašytais į kovojančios Bažnyčios Šventųjų knygas, bet į triumfuojančios Bažnyčios amžinus dokumentus. Tad ar galima apieisti šventumo pamokas? Ar galima šaltai žiūrėti į Šventąjį Kazimierą, kurs yra Kristaus Bažnyčios išrinktas mums šventumo mokytojum? Kratomės mes kartais nuo šventumo; priešinamės mes kartais Dievo malonės veikimui; kavojamės, slapstomės po nuodėmes priedangte; ir teisinamės save, kad mes neatsakomingoje laisvėje gyvename, kad Dievas nereikalauja iš mūsų nieko daugiau kaip tą ką pildome ar nepildome ir mūsų gyvenimas krinta atgalios, vietoje žengimo pirmyn. Šventas Kazimieras rodo mums, kaip mums reikia lenktyniuoti, nuo ko susilaikyti, prie ko krypti; ką daryti, ko nedaryti; kaip melstis, kaip save pergalėti. Viena diena ateis kada nors, kada tu ir aš brangus vyti, brangi vytiė, tiesime savo dešinę rankutę sveikindami Šventąjį Kazimierą dangaus karalystės puikiai išpuoštuose rūmuose. Akimi sutiksime akį, kuri permatys mūsų gražumą. Kad nereikėtų pažvelgus į Šventąjį Kazimierą užrausti ir nuleisti galvą žemyn, tai dabar mes studijuokime Švento Kazimiero dorybes ir jas ko tobuliausiai praktikuokime. Prašykime Šv. Kazimiero, kad Jisai sukeltų mummyse prisirišimą prie tų pačių idealų, kurie vedė šventąjį prie tokios garbės ir išaukštinimo. Darbuokimės daugiau, mąstykime giliau, troškime karščiau, visas savo kūno ir sielos pajėgas pakreipkime prie laimėjimo nepragaištančiojo vainiko. O tuomet bus saldu užmerkti akis šio pasaulio vargams ir jas atverti amžinam gyvenimui su ta tikra viltimi, kurią piešia mums Šv. Povilas žodžiais: "Aš kovojau gerą kovą, pabaigiau bėgti, išlaikiau tikėjimą. Gale man atidėtas teisybės vainikas, kurį duos man aną dieną Viešpats, teisusis Teisėjas; ne tik man, bet ir tiems, kurie myli jo atėjimą." II Timot. 3-7.

Mūsų tautos gražūs idealai reikalauja, kad jaunimas gintų visomis galimomis priemonėmis Lietuvių garbę ir visa tai kas kelia mus augštin kitų tautų akyse. Švento Kazimiero Diena ne vien tik nušviečia mūsų idealus, bet kartu ir duoda paspirties žengti pirmyn tais šviesiais tikros laimės keliais. Turint tokį Šventą jaunikaitį vadu galima tikėtis pasisekimo ir laimės visuose įvairiausių mūsų užsimojimuose ir darbuose bei profesijoje. Advokatas bus galingesnis savo iškalboje, jeigu jis sau prisimins Švento Kazimiero karžygiškas pastangas dorybių srityj; gydytojas bus sėkmingesnis kritiškuose momentuose, kada paciento gyvybė yra jojo rankose, jeigu jis sau prisimins Švento Kazimiero laimėjimus maldos galybe; jaunikaitis pakils moksle augštai ir greitai, jeigu jis prisimins sau Šven-

tojo platųjį karaliavimą Lietuvių tautos gyvenime; mergaitė bus skaistesnė ir siela ir kūnu, jeigu ji prisimins sau Švento Kazimiero skaistybės meilę ir branginimą.

Jaunime! nenusimink jeigu tave spaudžia, kankina, marina gyvenimo kova. Šventoji Agnietė apsupta budelių su baisiausiais kančios įrankiais, žiūrėjo į visą tai karžygiškai, bet Kristus tuo pačiu laiku rengė jai

gražiausiąjį vainiką. Štai gražaus vainiko diena arti; Kristus uždės mums tą vainiką, kad dar drąsiau galėtume kovoti gyvenimo sunkiose aplinkybėse. Tad kiek mūsų esama, visi, ir kiek pajėgų mes turime su visomis, dalyvaukime Švento Kazimiero Dienos Apvaikščiujime.

Music Hath Charms

TAIN'T no use to keep talking. I won't have any of those tarnation boxes round my house" snapped Farmer Benson comtemptuously, and he whiffed away on his old corn cob. "Why Great Scott" he stormed on, "Who ever heard of an old contraption dialed every few minutes giving good music. There'll be none of them round here."

He had sung the same old tune every night for the past two months after the supper dishes had been put away and the farmer and his family had fraternized with the old-fashioned fireplace. The snowstorms of a month had made this hour doubly anticipated during the long walks to the village school where Farmer Benson's two daughters taught the youngsters their "twos and twos", and the heat of Farmer Benson's nightly harangue on one subject was anticipated only by the heat of the roaring fireplace.

x x x x

It was glorious to be out in such weather. You crunched along the crusty snow, hurriedly too, the cold, keen air causing you to grab your ears alternately if you happened not to be a girl and didn't manipulate a pair of those black caps with the steel band. Yet the Benson girls' thoughts trailed for many mornings along other channels.

"It's the same old tale each night," muttered Martha to her sister. "What can we do convince Father that we need a radio. Suddenly the perplexed expression vanished from her face and she nodded determinedly "I have it."

"You have what?" her sister asked disinterestedly.

"Why, the radio" Martha answered quietly, "at least in my mind."

"Well, it's been there a long time, hasn't it?" interposed her sister dejectedly.

Martha said nothing further but sniffed the clear air as she hurried on to her pupils. After school was dismissed that afternoon, she departed surreptitiously, taking the road to the only carline.

"There's Miss Benson walking up towards the car line" exclaimed a few of her pupils simultaneously.

"Must be going down the Valley to buy Christmas presents" put in Johny Jenkins. "Old Si Whittaker keeps open late these nights."

Unconscious of everything except a worried conscience, Martha Benson hurried on the waiting trolley that carried the few shoppers down to the Valley.

"Guess there'll be no more today" announced Pete, the veteran motorman in the Valley, as he started his car, the trolley sizzling along the crystal wires, making poor troubled Martha think of her mother's roast pork being basted for the evening meal.

"I hope they won't keep supper for me," she thought nervously. Then she straightened up and continued, inwardly to be sure. "Well, I don't care. I'll finish this now that I've started. Father can only send it back again."

But when she alighted at Si Whittaker's variety store she began to feel exceedingly wobbly.

"Howde, howde, Miss Benson", jovially exclaimed old Si. You girls be gitting ready for Christmas', be you?"

"Oh yes, Mr. Whittaker. We thought a great deal about getting a radio this year."

"Finest thing you could git for the house," beamed the genial proprietor. "Three were sent out from the city last week and you'll have first choice. Why, won't your ma be pleased—and your dad too." Not noticing Martha's contradicting expression, he hobbled over to the back room reserved for stock. "Here they be. Which one suits you?"

"Oh, this dark or stained one", hastily exclaimed Martha, putting her hand on the first cabinet in sight. "And when can you send it up?"

"Well, tomorrow's the day for Dave Welton to dispense kerosene among you folks. I'll ask him to cart it along with him. "How's that?"

"Splendid", beamed Martha, all nervousness and anxiety thrown to the winds. And then to herself. "Nobody will be home but Mother when it comes and I'll set it up before Dad comes home at night."

"All right, Miss Benson," chuckled Si, as he pocketed the money Martha gave him. "You're going to have some fine times with that machine these cold, frisky nights. And I'll send along the logs. Hurry now. I hear that car sizzling around the bend."

When Martha reached home a delicious aroma that meant supper and a waiting family greeted her.

"Land sakes, Marthy" said her father, "where've you been", and he eagerly drew his chair up to the table. "Never mind now Mother. Let's start supper and then we can talk."

But it was a non-committal Martha who thoughtfully ate her supper that night. "Oh I just rode down to Si Whittaker's to see his Christmas stock. No, I didn't get anything. He expects a shipment Friday, so I'll go down again Saturday morning."

Before Martha started off for school the next morning, she drew her mother into the side parlor and whispered something to her.

Down went the dust cap which her mother was preparing to draw on over her hair. "Land Sakes, Martha", what'll your father—"but Martha had whisked out of the house before her mother could go on.

That night as Farmer Benson walked up the nicely shoveled pathway leading to his house he was dimly conscious of some strange commotion going on inside the living room.

"What in thunder", he exclaimed vociferously, but stopped short and listened.

"I'm a limb of the law. I'm here to take the census" echoed from the house.

"You take anything around here", another strange voice interrupted, and you'll be pinched."

"Here, here," went on the first voice, "you'll answer the questions I prescribe for ye. How old are ye?"

"I was—"

"Never mind what you was, what are ye?"

"I seen twenty-four summers."

"Twenty-four summers? And how long were ye blind?"

On went the voices in that strange vein, and Farmer Benson leaned against the door, laughing as he had not laughed for years. Suddenly Martha spied him and hastily went to the door.

"Why Father," she started, but he cut her short.

"Years ago" he told her, "before the old music hall was burned down we used to have a ventriloquist come up from the Valley once a year—but he never was nowhere like that one inside. Whatever brought him in here?"

Martha remained mute but jogged her father into the room where "Casey Taking the Census" was broadcasting one of "those new-fangled music boxes."

Her father said nothing but continued to laugh and wipe the tears from his eyes.

"Why Mother," he claimed suddenly, "why didn't you get it before now?"

But it was a still happier family that lolled around that same old fashioned fireplace, listening to the strains of "Sweet Genevieve" etc., issuing from that "tarnation box" standing so demurely in one corner of the living room.

— A. M. Erikas.

KAIP ŽMOGUS TOBŪLĖJO.

Ilgai žmogus dirbo, iki pasiekė šiandieninio gerbūvio. Nesuskaitoma daugybė amžių praslinko nuo tų laikų, kai mūsų pirmykštis prosenelis, pasislėpęs tamsiame urve, prie ugniakuro draskė dantimis pusžalią mėsą arba klaidžiojo girioje, rinko laukinių augmenų šakneles ir paukščių kiaušinius. Tik dėka savo nenuilstamo proto darbo ir įgimto noro vis žengti pirmyn ir pažinti gamtą ir gyvenimo paslaptis, žmonija amžių bėgyje tobulėjo ir ieškojo geresnio gyvenimo, iki pasiekė mūsų dienų patogumų. Žmonijos istorija mažai sako apie tą gadybę, kai pirmą kartą žmoguje kilo sąmoninga mintis; ji mini tik tolimesnius žmogaus vystymosi laikotarpius.

Seniausias žmogaus gyvenimo laikas, apie kurį mokslas kalba, vadinamas akmens amžiumi; jis prasideda maždaug 13,000 metų prieš Kristų, baigiasi 2000 metų prieš Kristų. Jis dalinamas į tris laikotarpius: senąjį akmens amžių, vidurinį ir naująjį. Laikotarpis nuo 2,000 iki 800 metų prieš Kristų vadinamas žalvario amžiumi. Laikotarpis nuo paskutinio tūkstančio metų prieš Kristų ligi mūsų laikų vadinamas geležies amžiumi. Kai kurios aukščiau išsivysčiusios tautos turėjo dar žalvario amžių. Pavadinamas geležies amžius nerodo dar, nuo to laiko yra vartojama tik geležis.

Ši priešistorinį laikotarpį mokslas sužinojo tik iš įvairių nuo tų laikų liekanų; po jo prasideda jau nuosakus metų skaičiavimas pagal pirmuosius rašto palikimus ir metraščius, bet tie metraščiai mini tik žymesnius tautų ir valstybių gyvenimo įvykius.

Kada pirmasis žmogus vaikščiojo ant žemės, niekas negali tiksliai pasakyti. Apie kai kurias tautas istorija turi žinių vos tik nuo 6,000 prieš Kristaus gim. Tų laikų žmonės jau buvo tokie pat, kaip ir dabartiniai. Bet taip pat tiesa yra ir tai, kad kadaise žmogus nebuvo toks, kokį aprašo istorija. Be abejo, mes nematėme jų paveikslų, bet giliose žemės sluoksniuose rasti kaulai rodo, kad pirmykštis žmogus skyrėsi nuo dabartinio. Vienos svarbiausių anų laikų liekanų yra iškastos 1856 metais Neandertalio lygumoje (Vokietijoje). Tai kaukuolė ir keli žmogaus kaulai. Iš šios kaukuolės ir kaulų galime spręsti, koks buvo pirmykštis žmogus. Vėliau rasti kaulai rodo, kad neandertaliečiai plačiai gyveno visoje Europoje. Neandertaliečio kaukuolė turi žemą kaktą, plačius akies lankus, didelius akies įdubimus ir trumpą apatinį žandą užlenktu atgal smakru. Reikia pažymėti, kad tas žmogus negalėjo žiūrėti aukštyn, bet tik žemyn. Kada gyveno neandertalietis, kuris mito augalais ir užmuštais gyvuliais, negalime pasakyti.

Kiek vėliau Europoje atsiranda kitos žmonių rasės, būtent: kromanjardai ir aziliečiai. Šituos vardus davė jiems mūsų mokslininkai sulig vietų, kuriose atrasti jų palaikai, t. y. pietų Prancūzijoje ir Ispanijoje. Matyti tos dvi rasės pamažu nustelbė neandertaliečius, nes kromanjardai ir aziliečiai yra jau gražesni žmonės ir griežtai skiriasi nuo neandertaliečio, kuris buvo panašus į gyvulį. Kromanjardai ir aziliečiai buvo medžiotojai. Jų akmeniniai ir raginiai įrankiai, o taip pat ir užsilikę kai kuriuose urvuose jų padaryti piešiniai rodo aukštus tų žmonių proto gabumus ir gerą skonį. Jie medžiojo net tokius didelius gyvulius, kaip mamutas; bet jų medžiavimo būdas buvo panašus į laukinių šunų arba vilkų gaujos medžiavimo būdą. Nuolat susidurdam su gyvuliais, jie susipažino su jais susiartinti, ir iš medžiotojų virto piemenimis, klajokliais, kurie su savo avių ir arklių bandomis keitė savo gyvenamas vietas, kai tik tose vietose pritrūkdavo pašaro gyvuliams.

Kaip sakiau, žmonijos praeičiai pažinti daug padeda žmogaus darbo liekanos, kurių dabartiniais laikais daug randama Europoje (Ispanijoje, Belgijoje ir kt.)

Iš pradžių žmogus nesugebėjo apdirbti net akmenis. Tik lengvai skaldomą akmenį jis mokėjo šiek tiek aptašyti. Paskui žmonės išmoko apdirbti akmenis ir lipdyti iš molio indus. Be abejo pirmieji jų dirbiniai buvo labai netvirtai ir negražūs. Daug vėliau žmogus išmoko tirpdyti varį ir šviną. Tai buvo didelis žingsnis pirmyn, nes iš tų metalų jis pradėjo gaminti įvairius įrankius. Po trumpo vario amžiaus, kurį ne visos tautos turėjo, žmonija apie 2,000 metų prieš Kristų susipažino su žalvariu arba bronzą. Bronzos laikotarpio ginklai ir kiti daiktai jau daug įvairesni ir gražesni. Pagaliau pradžioje paskutinio tūkstančio metų prieš Kristų prasideda geležies amžius, kuris vidurinėje ir šiaurinėje Europoje skaitomas tik nuo 500 metų prieš Kristų. Kai kurios rytų Europos tautos, kaip antai suomiai, neturėjo nei vario, nei bronzos laikotarpių ir nuo akmens perėjo tiesiai prie geležies.

— L. Vitk. ("Žiburėlis")

Kas naujo mūsų šeimoje

IŠ LIETUVOS VYČIŲ CENTRO.

Dažnai tenka girdėti nusiskundimų, kad girdi, ta mūsų valdyba tikrai ištižusi — neatsako į laiškus, neatsiunčia "Vyties". Taigi ši kartą Centras drįsta pabarti ir mūsų kuopas.

Pereitame numery Centras prašė visų kuopų atsiųsti pirmininko, raštininko ir kitus adresus iki 1931 metų vasario mėn. 15 d. Ką gi dabar manote daryti gerbiamosios kuopų valdybos? Kaip gi jūs galite susilaukti paraginimų arba paaikškinimų iš Centro, jeigu neatsiunčiate savo adresų. Taigi, nors ir pavėlavę siųskit reikalaujamas žinias Centrai.

x x x

1931 metų Vyčių vajus eina pirmyn visu smarkumu. To dar negana! Mums visiems reikia dar kartą rimtai subrusti ir padaryti šio mėnesio darbus ypatingai našius.

Vasario mėn. 12 d. mūsų kuopos buvo sekančiame stovy:

12 kuopa	6	akeles
14 kuopa	4	"
16 kuopa	11	"
17 kuopa	5	"
27 kuopa	3	"
36 kuopa	7	"
90 kuopa	1	"
112 kuopa	37	"

x x x

Vyčiai ir Vytės! Per visą pereitą savaitę Vyčių organizacijos svarba buvo aiškinama mūsų visuomenei per beveik, visus mūsų katalikiškus laikraščius. Per 8 Vakariųjų Valstybių Lietuvių Rymo Katalikų Konferenciją buvo priimtos kelios rezoliucijos, o mūsų tėveliai ir visuomenės veikėjai pasižadėjo mums pagelbėti. Tat, mieli vyčiai, subruskim per šias paskutines dvi savaites ir parodykite ką mes galime nuveikti. Drąsiai žengkite pirmyn, nes visuomenė pritaria mūsų darbui.

A. Lapinskas,

1-mas Centro Vald. Vice-pirm.

VYČIŲ 1931 METŲ VAJUS.

1. Tęsis nuo sausio mėn. 1 d. iki kovo mėn. 4 dienos imtinai.

2. Centro Valdyba skiria sekančias dovanas pasidarbavusioms kuopoms.

- a) Sidabrinę vazą,
- b) Skydą,
- c) Pirmsėdžio plaktuką.

3. Centro Valdyba laikysis sekančios tvarkos. Kuopa už kiekvieną naujai prirašytą narį, kuris užsimokės nario mokestį už pusę metų, gauna vieną akutę (point). Nariai užsimokėję mažiau pusę metų nebus priskaitomi prie vajaus. Visi pinigai ir naujų narių sąrašai turi būti Centre ne vėliau kaip kovo mėn. 4 dieną.

4. Dovanų laimėtojai bus paskelbti kovo mėn. 15 d. "Vytyj", o pačios dovanos bus įteiktos kelių dienų bėgyj.

LIETUVOS VYČIŲ WISCONSINO APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS.

Lietuvos Vyčių Wisconsin Apskrities Suvažiavimas įvyko Sausio 25 d., 1931 metais, Port Washington, Wisconsin.

Iškilmingas Mišias laikė gerb. kun. P. Garmus 10:30 ryto. Nariai Sheboygano choro giedojo "Korman's Mišias", vadovaujant varg. O. Pikučiutei. Kun. Garmus pasakė gražų pamokslėlį pritaikintą vyčiams.

Tuoj po Mišių visi delegatai suėjo į bažnytinę svetainę ir Port Washingtono Vyčių kuopos nariai pasikvietė po kelius delegatus į savo namus pietums.

Pirmininkas P. Marčiulaitis, 2:15 po pietų susirinkimą atidrė pakviesdamas kun. P. Garmų, 51-mos kuopos Dvasios Vadą, atkalbėti maldą. Po maldos visi delegatai sugiedojo Vyčių, Lietuvos ir Amerikos himnus, vadovaujant Sheboygano vargonininkei O. Pikučiutei.

Pirmininkas paprašė kun. Garmų pasakyti kelis žodelius. Kun. P. Garmus nuoširdžiai sveikino visus atstovus ir svečius, reikšdamas didelio džiaugsmo, kad taip skaitlingai suvažiavo ir linkėjo, kad gražūs Vyčių obalsiai ilgiausiai gyvuotų Amerikos jaunimo širdyse.

Suvažiavime dalyvavo atstovai šių kuopų: Sheboygan, Milwaukee, Racine, Kenosha ir Port Washington. Delegatai gavo ženklelius, kuriuos pagamino darbščios Port Washington Vytės.

Delegatai entuziatiškai pasveikino rankų plojimu atsilankiusius svečius, Chicagos Apskričio pirmininką Ig. Sakalą ir p. Šimulį. Ponas Sakalas, sveikindamas Wisconsin Apskritį, reiškė džiaugsmo taip skaitlingu suvažiavimu ir linkėjo, kad toji graži dvasia gyvuotų ilgiausius metus.

Debatų klausimo raportą išdavė P. Marčiulaitis. Chicagos Apskričio pirmininkas Sakalas pridėjo keletą paaikškinimų tame reikale. Raportas priimtas.

Bendras piknikas Wisconsin ir Chicagos Apskričių įvyks liepos 4 d., 1931 metais Waukegan, Ill. P. Šimulis plačiai aiškino tikslą šio pikniko. Programą žada būti labai įvairus ir įdomus. Sekanti komisija išrinkta veikti bendrai su Chicagos Apskričio komisija: Kazys Marčiulaitis, Juozas Kiseriauskas ir K. Mažeika.

Seka valdybos raportai. Visų valdybos narių raportai buvo priimti išskyrus trijų, kurie neatvyko į metinį suvažiavimą: Dvasios vadas kun. A. Balinskas, antras vice-pirmininkas Vladas Milkintas ir mergaičių sporto direktorė S. Rupšlauskaitė.

Pirmininkai kuopų paaikškino, kaip buvo išrištas nesusipratimas tarp Sporto direktoriaus ir Racino kuopos. Raportas priimtas.

Pereitame suvažiavime, kuris buvo Racine, nusiskundę Milwaukee ir Racine kuopos, kad negauna jokio atsakymo į laiškus, kuriuos siuntė L. V. Centro raštininkui. Tame susirinkime nutarta, kad Wis. Apskr. Rašt. stengtų susižinoti apie tą dalyką. Raštininkė sako rašius laišką ir negavus atsakymo nuo Centro Raštininko. Vienbalsiai nutarta įgalioti p. Sakalą sueiti su Centro Raštininku, kad tą skundą greičiau atitaisyti. Jeigu kuopos negauna reikalingų informacijų

iš Centro, kaip gali tos kuopos augti, gyvuoti? Ne! Jos neaug, bet nyks ir Vyčių Organizacija mažės.

Nutarta, kad Apskritys rengtų pikniką. Į komisiją išrinkti kuopų pirmininkai.

Atstovas K. Baležentis pranešė, kad Milwaukee kuopos stovis labai silpnas. Nutarta surengti vakarą Milwaukee tos kuopos naudai ir kad visos kuopos jame dalyvautų.

Palikta sporto direktoriui sužinot, ar visos kuopos galės dalyvauti Basket Ball turnamente, kurį norima surengti 23 ir 24 d. kovo, Sheboygan, Wis.

Valdyba Wisconsin Apskričio 1931 metams išrinkta:

Dvasios vadas — kun. P. Garmus, pirmininkas — P. Marčiulaitis, vice-pirmininkas — B. Vaškevičiūtė, raštininkė — A. Genčiauskaitė, finansų raštininkė — O. Pikučiūtė, izdininkas — T. Lizdas, izdininko pagelbininkė — J. Jesinskaitė, korespondentė — M. Šalvaičiūtė, sporto direktorius — K. Marčiulaitis, sporto direktoriaus pagelbininkas — A. Skeris, mergaičių sporto direktorė — A. Radzevičiūtė, maršalka — K. Mažeika.

Sekantis Apskričio suvažiavimas įvyks Kenosha, Wisconsin, balandžio mėn.

Visi delegatai vėl sugiedojo himnus ir Apskričio dvasios vadas, kun. P. Garmus atkalbėjo malda.

Suvažiavimui pasibaigus Port Washington kuopos pirmininkė O. Pikučiūtė pakvietė visus delegatus ir svečius vakarienei suruoštai jų pagerbimui.

— Rap.

HARRISON and KEARNY, NEW JERSEY.

“Good times are here — so let's start working.” A most appropriate slogan for the Easts strongest K. of L. Lodge, — Harrison and Kearny, N. J. Evidently old man depression has been so busy elsewhere that he overlooked us; and even if he should discover it now, it would be too late for his devastations.

Recently, nomination and election of officers was held. Taking for granted that leadership, integrity and devotion to their work, are the primary requisites of a successful administration, we can rest assured that a prosperous year lies ahead. From President Vaitkunas through to the two sergeants-at-arms, we have the above requirements personified.

Nor can we justly overlook mentioning that most conscientious personality — Father Brigmanas. For two years, his teachings and foresight have kept us from moral loss and embarrassment. Kind, just, helpful; with and uncanny ability to adjust personal disputes. Rev. Brigmanas has been more than a spiritual advisor, he has been a father.

A short time ago, one of our supposedly intelligent Lithuanian daily newspaper derived extreme pleasure in announcing through its columns that the Knights of Lithuania were ready for the last rites of the Catholic Church before giving up all earthly struggles. Blind, stupid, and absurd statements of this nature reflect only on the character of the newspaper publishing such an idiotic assumption.

However, the point I wish to bring out is this; let these self-styled prophets come to Harrison-Kearny. Let them attend our meetings where over one hundred and twenty five paid up members gather every first Monday of the month. Let them come to our club

rooms, which, although not sumptuous, serve their purpose splendidly. Let them come to our Communion-Breakfasts, our banquets, our excursions. Let them come to our dances, our socials, and then see if they will be so eager to predict the end of the K. of L.

One particular unit of our lodge that merits praise is the present house committee. Their efforts, especially the New Years Eve affair, are worthy of a vote of thanks. Future house committees will have to work hard if they will want to reach the high plane of efficiency attained by the present group.

Basketball, that ever popular indoor sport, thrives very well in lodge 90. To date five Basketball-and Dance evenings have been sponsored, each with a reasonable amount of success, thanks a lot to J. Diškevičius. A full report on the number of games played by both teams is not available at present, but judging from newspaper reports, winning seems to be a habit with both fellows and girls. Another thing, various good and mediocre teams wishing to play Lodge 90 demand fabulous guarantees, stylish themselves as exceptional attractions. All I wish to state is this; either team of Harrison can easily outdraw the leading teams in this vicinity. For wherever they play a large number of members and friends are present, something we can't say for others.

With spring approaching we hear that practically all of last years baseball players will again perform; the news acts like a stimulating tonic. Twice champions of the New York and New Jersey league, the 1931 team is priming itself to gain permanent possession of the beautiful league trophy. Classed by sport authorities as one of the states leading teams, it makes us all feel rather proud that the personnel is 100 per cent K. of L. members and 100 per cent Lithuanian. We feel sure that last years shortcomings encountered in the managing and business managing ends will be remedied, by two of our most capable members J. Oneidas and J. Mačulskas as leaders. Go to it fellows and show everyone, especially certain Kearnyites that the original K. of L. baseball team is a byword of successful competition.

With several promising tennis players in our midst, let other lodges prepare to accept lodge 90's challenge to determine who is superior on the court.

What promises to be the hit of the coming social season is labeled “First K. of L. Minstrel.” The committee reports that coach, talent and place have been selected. If you are getting old from love or worry, or of your face is taking on that sombre expression, fall in line with the minstrel rooters and we guarantee that in the end you will look ten years younger and will also be the proud possessor of a couple of healthy “laff wrinkless.”

— A booster.

BROOKLYN, N. Y.

41-ma Kuopa.

Sekmadienį, Sausio mėn. 11 d. Lietuvos Vyčių 41-ma kuopa turėjo metinį susirinkimą, savo kambariuose. Buvo valdybos rinkimas šiems metams. Valdyboje pasiliko visi senose vietose, išskiriant vice-pirmininką, kuriuo dar išrinktas Antanas Eimutis.

Dvasios vadu pasiliko kun. J. Aleksiūnas, pirmi-

ninkas — A. Visminas, raštininkė — M. Paplauskaitė; finansų raštininkas — A. Mažeika, kasierius — A. Grigalius, izdo globėjais — V. Juška ir M. Baliūnaitė, o maršalkomis — K. Kuzmickas ir J. Eimutis. Raportus išdavė visa sena valdyba, kuriuos visi vienbalsiai priėmė.

Dvasios vadas kun. J. Aleksiūnas taipgi pranešė, kad vyčiams bus įvesta rekolekcijos, kurioms laikyti bus pakviesta svetimas kunigas. Gi parapijos klebonas, kun. C. F. Paulonis tai užgyrė ir patarė, kad visi vyčiai stengtųsi įvesti bendrą mėnesinę išpažinti visiems nariams.

Taipgi buvo valdybos pranešta, kad trylika 41-mos kuopos narių buvo pakelta į pirmą laipsnį. Visi šie nariai turės dabar po tris balsus. Šie asmenys buvo pakelta į pirmo laipsnio narius: Vyrai 8, 1). Kun. C. E. Paulonis, 2). Kun. J. Aleksiūnas, 3). A. Visminas, 4). A. Grigalius, 5). A. Mažeika, 6). A. Eimutis, 7). G. Matusevičius ir 8). V. Juška. Merginos penkios: — 1). Adelė Buzaitė, 2). M. Paplauskaitė, 3). J. Januškaitė, 4). A. Stagiūnaitė ir 5). E. Ramoškaitė. Šie visi pakauštintieji nariai vienas po kito perstatyti ir visų maloniai priimti. Kadangi tas viskas daug laiko užėmė, tai tuo ir buvo susirinkimas ir baigtas.

Brooklyn'o kuopa jau nuo seniai pamatė, kad ne visi nariai nori vienodai darbuotis kuopos labui. Vieni dirba kiek tik galėdami vyčių naudai, o kiti tai bile tik atstumia pareigas nuo savęs tai ir užtenka.

Taigi paskutiniu metu kuopos valdyba turėjo kelius susirinkimus pasitarimui, kaip būtų galima padaryti, kad kurie daugiau dirba kuopai, turėtų daugiau kuopoje ir valdžios.

Galų gale buvo nutarta padalyti kuopos narius į skyrius, sulig jų nuopelnais kuopai, imant pavyzdį iš "Knights of Columbus". Tas buvo pasiūlyta mėnesiniame susirinkime ir buvo visų priimta. Valdybai gi buvo pavesta visą tą sutvarkyti ir pakelti atatinamus kuopos narius į atatinamus skyrius. Kadangi visa valdyba negalėjo dalyvauti visuose savo pasitarimuose, tai dalyvavo tik dvasios vadas kun. Aleksiūnas ir 41-mos kuopos atgaivintojai, A. Visminas ir A. Mažeika. Jie padarė sekančią 41-mos kuopos įstatymų tvarką:

1). Lietuvos Vyčių 41-mos kuopos nariai bus suskirstyti į: (a) paprastus narius, (b) pirmo laipsnio narius, (c) antro laipsnio narius ir (d) trečio laipsnio narius.

2). Paprasti nariai visuose balsavimuose turės tik vieną balsą.

3). Pirmojo laipsnio nariai turės po tris balsus, visuose balsavimuose.

4). Antro laipsnio nariai turės visuose balsavimuose po penkis balsus.

5). Trečio gi laipsnio nariai turės po dešimt balsų, visuose balsavimuose.

Naujų narių priėmimas į Kuopą.

Asmuo norintis prisirašyti į 41-mą kuopą, bus priimamas į kuopą trims mėnesiams bandymui (trial) arba ištyrimui apie jo tinkamumą. Susirinkimuose jis turės tik patariamąjį balsą. Per tuos tris mėnesius jis bus ištirtas ir jei tinkamas, bus priimtas į kuopos paprastus narius. Apie jo tinkamumą nuspręs valdyba su trečiuoju skyriumi.

Narių pakėlimas į laipsnius.

Kas trys mėnesiai iš paprastų narių tarpo užsitarnavę, bus keliami į pirmą laipsnį.

Kas šeši mėnesiai iš pirmo laipsnio užsitarnavę nariai bus keliami į antrą laipsnį.

Kas dvyliką mėnesių iš antro laipsnio užsitarnavę nariai bus keliami į trečią laipsnį. Į šį laipsnį ypatingai bus sunku įeiti, nes į šį laipsnį keliami bus tik tokie nariai, kurie yra visapusiškai tobuli ir verti visuomet kuopai turėti.

Narius kelią į laipsnius tik trečias skyrius, slaptu balsavimu, ir kiekvienas pakeliamas į aukštesnį laipsnį narys, turi būti pakeltas vienbalsiai.

Kitų laipsnių nariai turės tik patariamąjį balsą pakėlime narių į aukštesnius laipsnius, t. y. pasiūlant iš savo tarpo asmenis, kuriuos jie numato vertus pakėlimo iš savo skyriaus į aukštesnįjį skyrių.

Prasižengusieji kurio nors skyriaus nariai, nebus dedami į žemesnįjį skyrių atgal, bet arba jie bus baudžiami, arba visai prašalinami iš kuopos. Uždėjime bausmės dvasios vadas turi pirmenybę.

Tie įstatymai buvo kuopai per metinį susirinkimą perstatyti ir vienbalsiai priimti.

x x x

Šeštadienį, sausio mėn. 24 d. Lietuvos Vyčių 41 kuopa turėjo "Confetti šokius, kurie pavyko visapusiškai gerai.

Šį parengimą Brooklyn'o vyčiai pasistengė padaryti kuopuikniausiai, kas jiems ir pavyko.

Salė buvo gražiai išpuošta, orkestras turėtas geras, kurie griežė angliškus ir lietuviškus šokius, taip kad visi atsilankiusieji galėjo šokti, kaip kas norėjo. O confetti buvo iki valios. Matyt, kad Brooklyn'o vyčių parengimai publikai patinka, nes su kiekvienu parengimu atsilanko publikos vis daugiau. Tas parodo, kad rengėjai publikos neapvilia.

Šis parengimas duos nemažai pelno kuopai.

— A. J. M.

INDIANA HARBOR, IND.

55 kuopa.

Šiais metais mūsų kuopa ėmėsi darbo su dideliu pasiryžimu. Mūsų pirmininkės ponios Lukienės pastangomis buvo suorganizuota mergaičių basketball tyimas. Jų "coach" yra p. Lukienė.

Pirmas mūsų basketball lošimas įvyko su 16 kuopa. Bridgeportietės parodė savo miklumą išlošdamos 20 prieš 9. Man atrodo, kad mūsų mergaitės kreipė daugiau dėmesio į 16 kuopos berniukus nekaip į lošimą. Antrą kartą mes lošėm su 112 kuopos mergaitėmis, kurias mums pavyko apgalėti 1° prieš 5. Po šio laimėjimo mūsų mergaitės įgijo daugiau drąsos ir pasiryžimo.

Pavasariui ateinant manome susilaukti kelių vestuvių. Girdėjau, kad nekurie mūsų kuopos nariai rimtai galvoja šiuo klausimu, o likusieji sau gieda:

"Kad šoksime, tai šoksime per jų vestuves."

Malonu girdėti, kad vyčiai veda lietuvaites, bet ne svetimtautes.

— Stepukas.

LINDEN, NEW JERSEY

Council 113

Our subject for discussion, oh worthy members of our esteemed order, will be the election of officers.

Elections usually have racketeering, mud slinging, and promising of light wine and schnapps, etc., as

a background. Should I endeavor to say our election of officers had this background, you would become deeply chagrined and dub me a blithering fool.

Nay, our election of officers was a very quiet function. The candidates had no opposition. All were elected unanimously, with the exception of the two lads with the gift of gab.

George Martis will wield the gravel as Grand Worthy President in place of Tony Paleckas, who did not choose to run.

John Plungis will occupy the seat of Vice-President vacated by Joseph Chesney.

Anna Kruchas will retain the position as Secretary. Her past performance practically makes her a life member to that position. Anna deserves the hearty congratulations of the chapter and I solemnly extend them to her. Bravo, Anna.

William Twanskas will take up the duties of the Treasurer in place of Frank Sawicki. Although Bill complained he knew nothing concerning the duties of the keeper Das Gelt, he carried the house.

A willing member always, Sally Brazaitis, she threw aside several other worthy organizations to be our Financial Secretary. Very considerate of Sally, ahem.

Should some of the little dears become uncontrollable, the Sergeant at Arms in the person of Joseph Krotulis, will be called to restore law and order.

The Club House manager for 1931 is Tony Kruchas, assisted by the able-bodied Phil Kruze at the console of the Broom, etc. Now what could be sweeter.

Pete and Repete will handle the literature for the coming year. Last year Pete found it difficult to navigate because of insufficient scriptural material. It may be difficult for Repete to express himself because of, ahem.... lack of time, as most of it is taken up maneuvering with a rustic maiden in his motor. He is also a member of the old guard, he goes on parlor duty now and again. Woe is me, I'll probably be exterminated for this piece of gossip.

Well, the combination will either produce the goods or get a swift kick in the back of the trousers.

Now that the officers have been duly sworn in, we will proceed to "carry on" as those before us.

Our last meeting was interrupted, by the President with the suggestion that we give ear to the Lithuanian Hour, over the radio, every Friday evening at 10:00. Well, as I live and breathe the pure zephyr of Linden, who should we hear but our own Brother Member Simon Venskus, render a vocal selection. We are honored to have Si among us.

Our dance was a big success, every one concerned had a good time, and if there was any one who did not, it was his own falt, though I doubt the existence of such a person. Well, I'll be seein' ya.

— Pete MINUS Repete.

VISUOTINAS AMERIKOS LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS BROOKLYNE.

Sekmadienyj, Sausio mėn. 18 d., Bayonne'ie, N. Y. per N. J. ir N. Y. Apskrities suvažiavimą, Maspeth'e kuopa pranešė, kad jie visuotino Amerikos Lietuvos Vyčių Seimo pas save priimti negali, kadangi savo kambarių dabar neturi ir tam panašiai.

Todel Brooklyno 41 kuopos atstovai pranešė jiems,

kad pasitarę su visais kuopos nariais ir su klebonu ir dvasios vadu, jie numato kad galima bus turėti seimas Brooklyn'e. Tas pasiūlymas buvo priimtas vienbalsiai. Brooklyn'o kuopa apsiėmė apie tai pranešti trumpoje ateityje.

Šių metų Sausio mėn. 22 Lietuvos Vyčių 41 kuopa turėjo extra susirinkimą. Čionai buvo iškeltas visuotino Seimo klausimas ir visų narių buvo vienbalsiai priimtas. Taip čia atsilankė ir naujas Apskrities pirmininkas A. Mačiulaitis, kuris atvyko vien tik dėl visuotino Seimo reikalų.

Tarpe kitų kalbėtojų kas link visuotino seimo, kalbėjo ir parapijos klebonas kun. C. E. Paulonis. Jis pranešė, kad jis sutiksiąs leisti laikyti Seimą pas save, tik tuomet, jei vietiniai vyčiai apsiims padaryti ir prirengti Seimą, kuris būtų visapusiškai pasekmingas. Jam buvo atsakyta, kad vyčiai pasistengs dirbti, kiek galėdami ir prisirengs prie Seimo taip, kad visus Lietuvos Vyčių atstovus visiškai patenkins.

— A. J. M.

ŽINELĖS.

Diskusijos.

Užaina laikai, kada žmogui nusibosta visokie pasilinksminimai, ir atsiranda noras apie ką nors rimčiau pagalvoti, arba su kitais savo mintimis pasidalinti, kitų nuomonės, pasiklausyti.

O vėl, kiek galvojančių žmonių gyvenime atsiranda rimčiausių ir aktuališkiausių klausimų, ypatin- gai visuomeninio pobūdžio, kurių net nesinori svarstyti kitaip, tik besitariant su kitais. Štai, ir pagrindas rengti diskusijas.

Inteligentai ypatingai jaunesniame amžiuje, t. y. ne tingėjimo, ne pavargimo amžiuje visose kultūringose šalyse, jų centruose ruošia visokias diskusijas.

Sumanyta ir Chicagoje suorganizuoti visą eilę įvairiais klausimais diskusijų. Pirmam tokiam Lietuvių diskusiniam susirinkimui įvykstančiam 22 d. vasario m. 3:30 p. p. Loyola universitete (Down town department) paskaitą apsiėmė paruošti kun. M. Urbanavičius, M. I. C. Paskaitos tema "Vadas."

ATKASĖ MILŽINKAPIUS.

Meksikos šiaurėj, netoli Amerikos Jungtinių Valstybių rubežiaus, darbininkai atkasė seną kapinyną, kuriame surasta nežinomos padermės griaučiai. Griaučiai sudėti eilėmis, vidutiniškai turi po 8 pėdas ilgio. Ant rankų rasta akmeninių apirankių ir netašyto akmens ginklų. Dėl to spėjama, kad tie kapai yra labai seni.

Advertisers Notice:

For advertising rates and space in "Vytis". Call or write:

"VYTIS"

4736 South Wood Street,

Telephone Lafayette 6298

Chicago, Ill.

REDAGUOJA . . .

A. L. LAPINSKAS

6635 South Sacramento Ave.

Padek Savo Pinigus ant 6-to Nuošimčio

Už Pinigus Padėtus ant mūsų Augštų Pirmų Morgičių nuošimtis bus mokamas nuo dienos padėjimo

Jeigu jūs norite perkelti savo pinigus iš kitų bankų į šią banką atneškite savo bankinę knygutę pas mus, o mes jūsų pinigus perkelsime su nuošimčiais. Siųskite pinigus į Lietuvą per šią stiprią banką, nes mūsų kainos žemiausios.

KAPITALAS IR PERVIRŠIS \$400,000.00

SAUGIAUSIA VIETA JŪSŲ PINIGAMS.

METROPOLITAN STATE BANK

Po valdžios ir Clearing House Priežiūra

2201 West 22nd Kampas Leavitt Street

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

GRABORIUS IR
BALZAMUOTOJAS

Moderniška Kopyčia Dovanai
3319 AUBURN AVENUE

Phone Hemlock 0367

JOHN PAKEL & CO.

GENERAL BUILDING CONTRACTOR
AND

REAL ESTATE

2621 WEST 71st STREET

Telephone Yards 3164

ASHLAND STUDIO

M. ZELGIEWICZ, Prop.

PHOTOGRAPHER

WEDDING AND FAMILY GROUPS OUR SPECIALTY
4852 SO. ASHLAND AVENUE

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS

Vestuvių, Grupių ir Šeimynų
Mūsų Speciališkumas.

3315 South
Halsted St.
Tel. Yards 154

Res. Tel.
Beverly 2300

Garsinkitės
"VYTYJ"

Phone Cicero 1260

Dr. A. J. Gussen

LIETUVIS DENTISTAS

Hours: 10 A. M. to 9 P. M.
Sundays by Appointment

4847 WEST 14th STREET
CICERO, ILL.

Tel. Canal 6174

Tel. Victory 4088

J. F. RADZIUS

Laidotuvėse patarnauja geriau ir pigiau
negu kitas todėl, kad priklausau prie
grabų išdirbystės.

668 WEST 18th STREET
Skyrius: 3238 SO. HALSTED STREET

P. M. CIBULSKIS

Maliavojimo Kontraktorius

Maliavos, geležinių prekių (hardware), sieninės popieros, maliavotojams reikmenų. Langams užlaidas dirbame sulyg užsakymo.

2334 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

PER DEVYNIOLIKĄ METŲ

Central Manufacturing District Bank nuolatai augo ir plėtojosi. Su resursais iš \$12,000,000.00 apsaugojimui jūsų indėlių — su viršininkais ir direktoriais, kurie yra veiklūs ir gabūs, šis bankas įgijo žmonių pasitikėjimą.

Čia yra žmonių kalbančių jūsų kalba ir jie kviečia kreiptis į juos su jūsų finansiniais klausimais bile kada.

Jei jūs planuojate keliauti į savo seną tėvynę tai mes galime jums parduoti laivakortę už prienamąsias kainas. Jei jūs norite pasiųsti pinigus, tai šis bankas gali tą atlikti keleriopai ir bile kuris būdas sutaupys jums laiką ir lėšas. P-nas Bay, Užsienio Skyriaus vedėjas mielai už dyką paiškins apie visus mūsų patarnavimus.

Stiprus Saugus Bankas per Devynioliką Metų.

CENTRAL *Manufacturing* **BANK**
District

A TRUST COMPANY

1110 West 35th Street

A State Bank •••• A Clearing House Bank

VALSTIJINIS BANKAS

Telephone BOULEVARD 4600

BIRŽOS BANKAS